

เมนูที่ ๖ ตารางการเรียนรู้ แนวทางออกแบบตารางการเรียนรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในตำบลและภายนอกตำบล

แนวคิดและหลักการ

การเรียนรู้ เป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนทุกกลุ่ม เพราะไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษา การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ความต้องการซึ่งกันและกัน การเรียนรู้จากการมีส่วนร่วม สู่การขยายเครือข่ายตำบลสุขภาวะ จึงเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมกันของคนในชุมชน เป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่าง ๔ องค์กร ซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้ระหว่าง องค์กรท้องถิ่น องค์กรท้องที่ องค์กรภาคประชาชน ตลอดจนองค์กรหน่วยงานภาครัฐ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน ในการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อจะพัฒนาตำบลให้สู่การขยายเครือข่ายตำบลสุขภาวะได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การเรียนรู้ภายในเป็นการเรียนรู้ที่เปรียบเสมือนคนในครอบครัวเดียวกันให้ความสามัคคีหรือให้ความร่วมมือกันในการที่จะพัฒนาตำบลให้สามารถก้าวขึ้นสู่การขยายเครือข่ายให้ภายนอกได้รับรู้ถึงสิ่งดี ๆ ของตำบลพื้นที่ได้ การจะเรียนรู้ภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องทำความเข้าใจการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ในประเด็นความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน วิธีการจัดการและกลไกหนุนเสริม รวมถึงปัจจัยเงื่อนไขของการพัฒนา จำเป็นต้องมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นหลักสูตรเพื่อให้ผู้มาศึกษาเรียนรู้ เข้าใจถึงแนวทางวิธีการพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของสถานะพื้นที่ ระบบการบริหารจัดการพื้นที่ แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมที่ดำเนินการ

๑. วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

๑. เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือ ของคนในชุมชนที่จะถ่ายทอดความรู้ให้คนในชุมชนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้
๒. เพื่อเป็นการนำสิ่งที่ดีภายในตำบล ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในตำบลก่อนที่จะให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างเครือข่าย
๓. เพื่อเป็นการสร้างการเรียนรู้ภายในตำบลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
๔. เพื่อให้ประชาชนในตำบลได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนสิ่งที่ทำแล้วส่งผลต่อสุขภาวะของคนในระดับหมู่บ้าน สู่ระดับตำบล ตลอดจนสามารถเรียนรู้สู่เครือข่ายได้

๒. กิจกรรมการเรียนรู้

๑. มีการบอกเล่า แนวคิด ความเป็นมา การบริหารจัดการ ประสบการณ์ความสำเร็จของแหล่งเรียนรู้
๒. การบรรยายการดำเนินงานต่างๆ ให้กลุ่มเรียนรู้ได้ทราบถึงวิธีการในการจัดการหมู่บ้านหรือแหล่งเรียนรู้ตนเองให้สามารถพัฒนาศักยภาพได้
๓. การสาธิตการเรียนรู้ ในการจัดการหมู่บ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ที่สามารถมองเห็นภาพหรือกิจกรรมการดำเนินงานได้
๔. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยต่างๆ เพื่อให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด
๕. การลงมือปฏิบัติหรือทดลองจริง เกี่ยวกับการดำเนินงานในหมู่บ้านหรือแหล่งเรียนรู้ตนเอง
๖. ร่วมสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้โดยการระดมความคิด

๓. การเตรียมการ (สิ่งที่ต้องเตรียม)

๑. เตรียมวิทยากรในการบรรยายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๒. เตรียมสถานที่ และข้อมูลในการที่จะถ่ายทอดการเรียนรู้ในผู้เรียนรู้ได้รับทราบ
๓. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - ๓.๑ แผนพับความรู้ที่กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาและวัตถุประสงค์ การก่อตั้งของแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการที่ดีและส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 - ๓.๒ คอมพิวเตอร์สำหรับนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยาย แผ่นซีดี ฉายวีดีทัศน์การบริหารจัดการของแหล่งเรียนรู้
 - ๓.๓ ป้ายผ้าดิบแสดงเส้นทางการพัฒนาของแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการที่ดีและส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 - ๓.๔ ไมค์โครโฟน / เครื่องขยายเสียง/ โปรเจ็คเตอร์
๔. การเตรียม รถรับ-ส่ง ไกด์ อปพร อสม
๕. เตรียมแบบประเมินแก่แกนนำที่มาเรียนรู้

๔. วิธีการเรียนรู้

วิธีการ / กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แนะนำตัว บรรยายสรุปแนวคิดและกระบวนการ วิธีการจัดการ บรรยาย การสร้างการมีส่วนร่วม จากทุกฝ่าย การตอบสนองปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยเป็นการบรรยายร่วมกันระหว่าง ๔ องค์กรหลัก ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ และ แกนนำประชาชน กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน

๒. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้มาเรียนรู้กับวิทยากรแหล่งเรียนรู้

๕. กำหนดการในการเรียนรู้กิจกรรมของแหล่งเรียนรู้ภายในตำบลกำหนดการ ๒ วัน

๖. แนวทางในการออกแบบกระบวนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อนำใช้ข้อมูลในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของพื้นที่อื่นในตำบลเครือข่ายนั้น รวมทั้งการขยายผลการพัฒนาของแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อยอดของตำบลเรียนรู้ นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนงาน การออกแบบกระบวนการพัฒนาตามประเด็นสำคัญต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อช่วยให้เห็นถึงรายละเอียดของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาได้จริงในพื้นที่ ทั้งในระดับแหล่งเรียนรู้ ระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล ซึ่งประเด็นสำคัญที่ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกระบวนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย ๕ ประเด็นหลัก ได้แก่

๑. สถานะของพื้นที่
๒. การบริหารจัดการ
๓. แหล่งเรียนรู้
๔. นวัตกรรม
๕. ทิศทางการขับเคลื่อน

ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น

๑. ตารางเรียนรู้ เพื่อจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ สำหรับภายในตำบล
๒. กิจกรรมและกำหนดองค์ประกอบสำคัญในการยกระดับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมู่บ้าน และตำบลสู่เป้าหมายการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่นในการจัดการตนเอง

๓. เกิดการร่วมมือ ร่วมใจ ความสามัคคี ของคนในชุมชนที่จะถ่ายทอดความรู้ให้คนในชุมชนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

๔. คนในชุมชนได้รับสิ่งที่ดีภายในตำบล เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในตำบลก่อนที่จะให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างเครือข่าย

๕. เกิดการเรียนรู้ภายในตำบลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๖. ประชาชนในตำบลได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนสิ่งที่ทำแล้วส่งผลต่อสุขภาวะของคนในระดับหมู่บ้าน สู่ระดับตำบล ตลอดจนสามารถเรียนรู้สู่เครือข่ายได้

สิ่งที่ต้องการให้มีก่อนการดำเนินงาน

๑. จัดเตรียมข้อมูลสำคัญของพื้นที่ ประกอบด้วย สถานะของพื้นที่ ระบบการบริหารจัดการพื้นที่ การจัดการแหล่งเรียนรู้ การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมของพื้นที่ และทิศทางการขับเคลื่อนงาน ทั้งระดับแหล่งเรียนรู้ระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล

๒. จัดกระบวนการปฏิบัติการที่จะเกิดขึ้นจริงและเป็นไปได้เช่น กิจกรรมรายวัน กิจกรรมรายสัปดาห์ เป็นต้น

๓. ประชุมเตรียมผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยากร แกนนำ สมาชิก และผู้ได้รับผลกระทบ เป็นต้น

๔. เตรียมกรอบแนวทางในการสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเทียบเคียงประสบการณ์ของพื้นที่นักวิจัยชุมชน และพื้นที่ต้นแบบ

๕. จัดเตรียมเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ที่จะใช้สำหรับการนำเสนอข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรภายในตำบลวังหลุม อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

วันที่	ช่วงเช้า					ช่วงบ่าย			
	๐๘.๐๐-๐๙.๐๐	๐๙.๐๐-๑๐.๐๐	๑๐.๐๐-๑๑.๐๐	๑๑.๐๐-๑๒.๐๐		๑๓.๐๐-๑๔.๐๐	๑๔.๐๐-๑๕.๐๐	๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	๑๖.๐๐-๑๗.๐๐
วันที่ แรก	ลงทะเบียน ผู้เข้าร่วมเรียนรู้	-กิจกรรม สันทนาการโดย...ทีม นักจัดกระบวนการ -กล่าวต้อนรับ แนะนำ บริบทตำบล ชี้แจง วัตถุประสงค์แก่ ผู้เข้าร่วมเรียนรู้ โดย..นายสุชาติ แดง ทองดี นายก อบต. วังหลุม	-นำเสนอระบบการ บริหารจัดการ ท้องถิ่น -กระบวนการ ขับเคลื่อนงานเพื่อ สร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนท้องถิ่น โดย นายสุชาติ แดงทองดี นายก อบต. วังหลุม	เยี่ยมชมนิทรรศการ ชุมชน ทูทางสังคม หมู่บ้านจัดการ ตนเอง “วังหลุม ตำบลน่า อยู่” พร้อมรับฟังการ นำเสนอทูทาง สังคมทั้ง ๑๐หมู่บ้าน (บริเวณหน้า สำนักงาน อบต.)	๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน	-แบ่งกลุ่มจำนวน ๔ กลุ่มสี แยกลงพื้นที่ เรียนรู้ทุนและ ศักยภาพของแต่ละ หมู่บ้าน -ลงแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม ๑ การบริหาร จัดการตำบลแบบ พอเพียงส่งเสริมการ พึ่งตนเอง กลุ่ม ๒ ศูนย์การ เรียนรู้พลังงาน ทดแทน กลุ่ม ๓ กลุ่มแม่บ้าน ละมุนละมัย กลุ่ม ๔ สถานการ เรียนรู้การทำปุ๋ยมูล ไส้เดือนดิน	-ลงแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม ๑ กลุ่มออม ทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านเขาบรเพ็ด กลุ่ม ๒ ศูนย์การ เรียนรู้เกษตรกร ต้นแบบเพื่อการ พึ่งพาตนเอง กลุ่ม ๓ ศูนย์การ เรียนรู้ป่าไม้ชุมชน บ้านเขารวก กลุ่ม ๔ สถานเรียนรู้ การปั้นชีวิต ปั้น รายได้	-ลงแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม ๑ สภา องค์กรชุมชน กลุ่ม ๒ กลุ่มจัก สานปอเฮ กลุ่ม ๓ อสม.จิต อาสา กลุ่ม ๔ ศูนย์การ เรียนรู้การ ปรับปรุงคุณภาพ ดินและการ อนุรักษ์ดิน	-ลงแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม ๑ ศูนย์การ เรียนรู้ปราชญ์ เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม ๒ ชมรม จักรยานตำบลวัง หลุม กลุ่ม ๓ ชมรม แพทย์แผนไทย กลุ่ม ๔ แหล่ง ท่องเที่ยววัดพระ พุทธบาทเขารวก
วันที่ สอง	-ลงทะเบียน ผู้เข้าร่วมเรียนรู้	-ลงแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม ๑ ศูนย์การ เรียนรู้วิถีชุมชน สมุนไพร่ชาวบ้าน	-ลงแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม ๑ กลุ่ม สมุนไพร่ทรายแก้ว กลุ่ม ๒ กลุ่มออม	-ลงแหล่งเรียนรู้ กลุ่ม ๑ สถานเรียนรู้ ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด บ้านเนินทราย		ร่วมสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ (ตามกลุ่มสี) และเทียบเคียงประสบการณ์ของพื้นที่	ร่วมกันกำหนด เป้าหมายการ ขับเคลื่อนตำบล	กล่าวปิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักสูตรภายใน โดย นายสุชาติ	

วันที่	ช่วงเช้า				พัก รับประทานอาหาร	ช่วงบ่าย			
	๐๘.๐๐-๐๙.๐๐	๐๙.๐๐-๑๐.๐๐	๑๐.๐๐-๑๑.๐๐	๑๑.๐๐-๑๒.๐๐		๑๓.๐๐-๑๔.๐๐	๑๔.๐๐-๑๕.๐๐	๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	๑๖.๐๐-๑๗.๐๐
-กิจกรรม นัดพบ โดย...ทีมนี้จัด กระบวนการ	กลุ่ม ๒ กองทุน หลักประกันสุขภาพ กลุ่ม ๓ กลุ่มสมุนไพรรายแก้ว กลุ่ม ๔ กลุ่มน้ำยาล้างจาน หมู่ ๒	ทรัพย์สินแม่บ้าน เกษตรเนินทราย กลุ่ม ๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่ ๘ กลุ่ม ๔ ศูนย์ถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยตำบลวังหลุม	กลุ่ม ๒ ฐานเรียนรู้การทำน้ำส้มควันไม้ กลุ่ม ๓ ศูนย์รับคำปรึกษาด้านกฎหมาย กลุ่ม ๔ การจัดทำแผนแม่บทชุมชน						แดงทองดี นายก อบต. วังหลุม

หมายเหตุ กำหนดการอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

รับประทานอาหารว่างในเวลา ๑๐.๐๐ น. และเวลา ๑๔.๐๐ น.

กำหนดการเรียนรู้หลักสูตรภายในตำบลวังหลุม

วันแรก		
เวลา	รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่
๐๘.๐๐-๐๙.๐๐	ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมเรียนรู้	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๐๙.๐๐-๐๙.๓๐	-กิจกรรมนันทนาการ โดย...ทีมนักจัดกระบวนการตำบลวังหลุม	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๐๙.๓๐-๑๐.๐๐	-กล่าวต้อนรับและแนะนำตำบลท่างาม และชี้แจงวัตถุประสงค์ แก่ผู้เข้าร่วมเรียนรู้ โดย...นายสุชาติ แดงทองดี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหลุม อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๑๐.๐๐-๑๑.๐๐	-ชี้แจงนำเสนอระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น -กระบวนการขับเคลื่อนงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น โดย...นายสุชาติ แดงทองดี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหลุม อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๑๑.๐๐-๑๒.๐๐	-เยี่ยมชมนิทรรศการชุมชน ทูทางสังคม หมู่บ้านจัดการตนเอง “วังหลุมตำบลน่าอยู่” -รับฟังการนำเสนอทูทางสังคมทั้ง ๑๐ หมู่บ้าน โดย...ทีมผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ แก่นนำแหล่งเรียนรู้ตำบลวัง หลุม	บริเวณหน้าสำนักงาน อบต.วังหลุม
๑๒.๐๐-๑๒.๔๕	รับประทานอาหารกลางวัน	อาคารเฉลิมพระเกียรติ
๑๒.๔๕-๑๓.๐๐	-รวมพลพร้อมเรียนรู้วังหลุม -แบ่งกลุ่มจำนวน ๔ กลุ่มสี แยกลงพื้นที่เรียนรู้ทุนและศักยภาพ ของแต่ละหมู่บ้าน โดย...ทีมนักจัดกระบวนการตำบลวังหลุม	อาคารเฉลิมพระเกียรติ
๑๓.๐๐-๑๔.๐๐	ลงเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ จุดที่ ๑ (จุดละ ๕๐ นาที)	
	กลุ่ม ๑ การบริหารจัดการตำบลแบบพอเพียงส่งเสริมการพึ่งตนเอง	หมู่ที่ ๓ (อบต.วังหลุม)
	กลุ่ม ๒ ศูนย์การเรียนรู้พลังงานทดแทน	หมู่ที่ ๓ (บ้านวังหลุม)
	กลุ่ม ๓ กลุ่มแม่บ้านละมุนละม้าย	หมู่ที่ ๑ (บ้านหนองไผ่ล้อม)
๑๔.๐๐-๑๕.๐๐	ลงเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ จุดที่ ๒ (จุดละ ๕๐ นาที)	
	กลุ่ม ๑ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านเขาบรเพ็ด	หมู่ที่ ๘ (บ้านเขาบรเพ็ด)
	กลุ่ม ๒ ศูนย์การเรียนรู้เกษตรกรรมต้นแบบเพื่อการพึ่งพาตนเอง	หมู่ที่ ๘ (บ้านเขาบรเพ็ด)
	กลุ่ม ๓ ศูนย์การเรียนรู้ป่าไม้ชุมชนบ้านเขารวก	หมู่ที่ ๕ (บ้านเขารวก)
๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	ลงเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ จุดที่ ๓ (จุดละ ๕๐ นาที)	
	กลุ่ม ๑ สภาองค์กรชุมชน	หมู่ที่ ๓ (อบต.วังหลุม)
	กลุ่ม ๒ กลุ่มจักสานปอเฮ	หมู่ที่ ๒ (บ้านวังหลุม)
	กลุ่ม ๓ อสม.จิตอาสา	หมู่ที่ ๕ (รพ.สต.บ้านเขารวก)
๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	ลงเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ จุดที่ ๔ (จุดละ ๕๐ นาที)	
	กลุ่ม ๔ ศูนย์การเรียนรู้การปรับปรุงคุณภาพดินและการอนุรักษ์ดิน	หมู่ที่ ๖ (บ้านเนินทราย)

วันแรก		
เวลา	รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่
	กลุ่ม ๑ ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	หมู่ที่ ๗ (บ้านคลองขุด)
	กลุ่ม ๒ ชมรมจักรยานตำบลวังหลุม	หมู่ที่ ๕ (รพ.สต.บ้านเขารวก)
	กลุ่ม ๓ ชมรมแพทย์แผนไทย	หมู่ที่ ๕ (รพ.สต.บ้านเขารวก)
	กลุ่ม ๔ แหล่งท่องเที่ยววัดพระพุทธบาทเขารวก	หมู่ที่ ๕ (วัดเขารวก)
วันที่สอง		
๐๘.๐๐-๐๘.๓๐	ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมเรียนรู้	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐	-กิจกรรมนันทนาการ โดย...ทีมนักจัดกระบวนการตำบลวังหลุม	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๐๙.๐๐-๑๐.๐๐	ลงเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ จุดที่ ๕ (จุดละ ๕๐ นาที)	
	กลุ่ม ๑ ศูนย์การเรียนรู้วิถีชุมชนสมุนไพรชาวบ้าน	หมู่ที่ ๘ (บ้านเขาบรเพ็ด)
	กลุ่ม ๒ กองทุนหลักประกันสุขภาพ	หมู่ที่ ๓ (อบต.วังหลุม)
	กลุ่ม ๓ กลุ่มสมุนไพรทรายแก้ว	หมู่ที่ ๖ (บ้านเนินทราย)
	กลุ่ม ๔ กลุ่มน่าย้ำสาววัง หมู่ ๒	หมู่ที่ ๒ (บ้านวังหลุม)
๑๐.๐๐-๑๑.๐๐ น.	ลงเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ จุดที่ ๖ (จุดละ ๕๐ นาที)	
	กลุ่ม ๑ กลุ่มจักสานผักตบชวา	หมู่ที่ ๓ (บ้านวังหลุม)
	กลุ่ม ๒ กลุ่มออมทรัพย์แม่บ้านเกษตรเนินทราย	หมู่ที่ ๖ (บ้านเนินทราย)
	กลุ่ม ๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่ ๘	หมู่ที่ ๖ (บ้านเนินทราย)
	กลุ่ม ๔ ศูนย์ถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยตำบลวังหลุม	หมู่ที่ ๘ (ศพด.บ้านเขาบรเพ็ด)
๑๑.๐๐-๑๒.๐๐	ลงเรียนรู้ตามแหล่งเรียนรู้ จุดที่ ๗ (จุดละ ๕๐ นาที)	
	กลุ่ม ๑ ฐานเรียนรู้ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดบ้านเนินทราย	หมู่ที่ ๖ (บ้านเนินทราย)
	กลุ่ม ๒ ฐานเรียนรู้การทำน้ำส้มควันไม้	หมู่ที่ ๕ (บ้านเขารวก)
	กลุ่ม ๓ ศูนย์รับคำปรึกษาด้านกฎหมาย	หมู่ที่ ๓ (อบต.วังหลุม)
	กลุ่ม ๔ การจัดทำแผนแม่บทชุมชน	หมู่ที่ ๓ (อบต.วังหลุม)
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐	รับประทานอาหารกลางวัน	อาคารเฉลิมพระเกียรติ
๑๓.๐๐-๑๕.๐๐	-ร่วมสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ (ตามกลุ่มสี) -เทียบเคียงประสบการณ์ของพื้นที่ โดย...ทีมนักวิชาการชุมชนท้องถิ่นตำบลวังหลุม	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	-ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนตำบลสุขภาวะตำบลวังหลุม โดย...ทีมนักวิชาการชุมชนท้องถิ่นตำบลวังหลุม	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒
๑๖.๐๐	● กล่าวปิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักสูตรภายใน โดย...สุชาติ แดงทองดี นายกกองการบริการส่วนตำบลวังหลุม อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร	ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๒

หมายเหตุ กำหนดการและสถานที่จัดกิจกรรมอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

รับประทานอาหารว่างในเวลา ๑๐.๐๐ น. และเวลา ๑๔.๐๐ น.

การเรียนรู้หลักสูตรภายนอก

แนวคิดและหลักการ

จากการเรียนรู้ภายใน ส่งผลให้เกิดการจัดการการเรียนรู้สำหรับเครือข่าย เป็นการเรียนรู้นอกเขตพื้นที่ โดยการนำสิ่งดีๆ ภายในตำบลวังหลุม ออกสู่ภายนอกพื้นที่ เพื่อให้เพื่อน นอกพื้นที่ได้นำความรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในพื้นที่ตนเองได้ โดยใช้พื้นที่เป็นที่ตั้งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้การขยายเครือข่ายสู่ตำบลสุภาพะ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ความต้องการซึ่งกันและกัน ต่างก็สำคัญด้วยกันทั้งนั้น

ดังนั้น การเรียนรู้สำหรับเครือข่ายเป็นการเรียนรู้นอกพื้นที่ โดยใช้พื้นที่เป็นที่ตั้งเป็นการนำสิ่งที่ดีของพื้นที่หนึ่งสู่อีกพื้นที่หนึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิถีชีวิตหรือวิถีการดำเนินงานของแต่ละพื้นที่ เป็นการนำสิ่งที่ดีในพื้นที่สู่สังคมอย่างภาคภูมิใจเพื่อให้คนอื่นได้นำไปพัฒนาและปรับปรุงในพื้นที่ตนเองได้

๑. วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักวิจัยชุมชนได้เรียนรู้วิธีทำงาน การจัดการของแหล่งเรียนรู้ ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และผลกระทบต่อการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพของกลุ่มประชากรเป้าหมายในตำบล

๒. เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือ ของคนในชุมชนที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ผู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

๓. เพื่อเป็นการนำสิ่งที่ดีภายในตำบลหนึ่งสู่ตำบลหนึ่ง ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย

๔. เพื่อเป็นการสร้างการเรียนรู้ระหว่างตำบลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๕. เพื่อให้เครือข่ายได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนสิ่งที่ทำแล้วส่งผลต่อสุขภาพ

๒. กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ออกแบบกิจกรรมและกำหนดองค์ประกอบสำคัญในการยกระดับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมู่บ้าน และตำบล สู่เป้าหมาย การสร้างการมีส่วนร่วม สู่การขยายเครือข่ายตำบลสุภาพะ

๒. การบรรยายการดำเนินงานต่างๆ ให้กลุ่มเรียนรู้ได้ทราบถึงวิธีการในการจัดการหมู่บ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ตนเองให้สามารถพัฒนาศักยภาพได้

๓. การสาธิตการเรียนรู้ ในการจัดการหมู่บ้าน หรือแหล่งเรียนรู้ที่สามารถมองเห็นภาพหรือกิจกรรมการดำเนินงานได้

๔. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยต่างๆ เพื่อให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

๕. การลงมือปฏิบัติหรือทดลองจริง เกี่ยวกับการดำเนินงานในหมู่บ้านหรือแหล่งเรียนรู้ตนเอง

๓. การเตรียมการ (สิ่งที่ต้องเตรียม)

๑. เตรียมวิทยากรในการบรรยายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๒. เตรียมสถานที่ และข้อมูลในการที่จะถ่ายทอดการเรียนรู้ในผู้เรียนรู้ได้รับทราบ

๓. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓.๑ แผ่นพับความรู้ที่กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาและวัตถุประสงค์ การก่อตั้งของแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการที่ดีและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

๓.๒ คอมพิวเตอร์สำหรับนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยาย แผ่นซีดี ฉายวีดีทัศน์การบริหารจัดการของแหล่งเรียนรู้

๓.๓ ป้ายผ้าดิบแสดงเส้นทางการพัฒนาของแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการที่ดีและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

๓.๔ ไมค์โครโฟน / เครื่องขยายเสียง/ โปรเจ็คเตอร์

๔. วิธีการเรียนรู้

วิธีการ / กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แนะนำตัว บรรยายสรุปแนวคิดและกระบวนการ วิธีการจัดการ (Power point) บรรยาย การสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การตอบสนองปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นโดยเป็นการบรรยายร่วมกันระหว่าง ๔ องค์กรหลัก ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ และ แกนนำประชาชน กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน

๒. สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้มาเรียนรู้กับวิทยากรแหล่งเรียนรู้

๕. กำหนดการในการเรียนรู้ จำนวน ๔ คืน ๕ วัน

๖. แนวทางในการออกแบบกระบวนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เพื่อนำใช้ข้อมูลในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของพื้นที่อื่นในตำบลเครือข่ายนั้น รวมทั้งการขยายผลการพัฒนาของแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อยอดของตำบลเรียนรู้นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนงาน การออกแบบกระบวนการพัฒนาตามประเด็นสำคัญต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อช่วยให้เห็นถึงรายละเอียดของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาได้จริงในพื้นที่ ทั้งในระดับแหล่งเรียนรู้ ระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล ซึ่งประเด็นสำคัญที่ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบกระบวนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย ๖ ประเด็นหลัก ได้แก่

๑. สถานะของพื้นที่

๒.การบริหารจัดการ

๓. แหล่งเรียนรู้

๔. นวัตกรรม

๕. ทิศทางการขับเคลื่อน

๖. ทิศทางการขับเคลื่อนร่วมกับเครือข่าย

ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น

๑. มีตารางเรียนรู้ เพื่อจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ สำหรับเครือข่าย

๒. เกิดความร่วมมือ ของคนในชุมชนที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ผู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

๓. มีการนำสิ่งที่ดีภายในตำบลหนึ่งสู่ตำบลหนึ่ง ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย

๔. เกิดการเรียนรู้ระหว่างตำบลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๕. ทำให้เครือข่ายได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนสิ่งที่ทำแล้วส่งผลต่อสุขภาวะ

กิจกรรมที่แสดงถึงวิธีการทำงาน

๑. การบอกเล่า ความเป็นมาของแหล่งเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง

๒. **สาริต/ปฏิบัติการจริง (leaning through action)** โดยใช้ทักษะการเรียนรู้ ๑) การสังเกต ปฏิบัติการในสถานที่จริง ๒) การสอบถามผู้ดำเนินการ แกนนำ วิทยากรของแหล่งเรียนรู้ และผู้ได้รับผลกระทบ และ ๓) การทดลองทำจริง

๓. **ร่วมสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้** จากการบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูล และการปฏิบัติจริงในแต่ละแหล่งเรียนรู้ ผ่านการใช้เทคนิค วิธีการต่างๆ ในการสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ เช่น การสนทนากลุ่ม การระดมสมอง เป็นต้น

๔. **เทียบเคียงประสบการณ์ของพื้นที่** โดยนักวิจัยชุมชน แกนนำ/สมาชิกของแต่ละแหล่งเรียนรู้ ร่วมกันเทียบเคียงประสบการณ์ในประเด็นของการพัฒนา วิธีการดำเนินงาน การจัดการ และผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ของนักวิจัยชุมชนและพื้นที่ต้นแบบ

สิ่งที่ต้องการให้มีก่อนการดำเนินงาน

๑. จัดเตรียมข้อมูลสำคัญของพื้นที่ ประกอบด้วย สถานะของพื้นที่ ระบบการบริหารจัดการพื้นที่ การจัดการแหล่งเรียนรู้ การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมของพื้นที่ และทิศทางการขับเคลื่อนงาน ทั้งระดับแหล่งเรียนรู้ระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล

๒. จัดกระบวนการปฏิบัติการที่จะเกิดขึ้นจริงและเป็นไปได้เช่น กิจกรรมรายวัน กิจกรรมรายสัปดาห์ เป็นต้น

๓. ประชุมเตรียมผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยากร แกนนำ สมาชิก และผู้ได้รับผลกระทบ เป็นต้น

๔. เตรียมกรอบแนวทางในการสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเทียบเคียงประสบการณ์ของพื้นที่นักวิจัยชุมชน และพื้นที่ต้นแบบ

๕. จัดเตรียมเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ที่จะใช้สำหรับการนำเสนอข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรเครือข่ายภายนอกตำบลวังหลุม อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

วันที่	เวลา										
	๐๘.๐๐-๐๙.๐๐	๐๙.๐๐-๑๐.๐๐	๑๐.๐๐-๑๑.๐๐	๑๑.๐๐-๑๒.๐๐		๑๓.๐๐-๑๔.๐๐	๑๔.๐๐-๑๕.๐๐	๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	๑๖.๐๐-๑๗.๐๐	๑๘.๐๐-๑๙.๐๐	
วันที่ ๑	ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมเรียนรู้	-พิธีเปิดงาน ชี้แจงการเรียนรู้ -กิจกรรมนันทนาการ	- นำเสนอแนวคิดระบบ เรียนรู้ ๘ ระบบ	เยี่ยมชมนิทรรศการชุมชน ทุนทางสังคม หมู่บ้าน จัดการตนเอง “วังหลุมตำบลน่าอยู่” ทั้ง ๑๐ หมู่บ้าน	พักรับประทานอาหารกลางวัน ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	ระบบการจัดการ ท้องถิ่น (การบริหารจัดการตำบล แบบพอเพียงส่งเสริมการ พึ่งตนเอง)	ระบบการบริหาร จัดการท้องถิ่น (การจัดทำแผนแม่บท ชุมชน)	ระบบการบริหาร จัดการท้องถิ่น (สภาองค์กรชุมชน)	ระบบเศรษฐกิจ ชุมชน (กลุ่มจักสานโปะเฮ)	พักรับประทานอาหารเย็น ๑๗.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.	เข้าบ้านพักโฮมสเตย์
วันที่ ๒	ลงทะเบียน กิจกรรมนันทนาการ	ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน ทดแทน (ศูนย์การเรียนรู้ป่าไม้ ชุมชนบ้านเขารวก)	ระบบเศรษฐกิจชุมชน (ฐานเรียนรู้การบันชีวิท บันรายได้)	ระบบเกษตรปลอดภัย (ฐานเรียนรู้การทำน้ำส้ม ควันไม้)		ระบบระบบสวัสดิการและ การเงินชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์แม่บ้าน เกษตรเนินทราย)	ระบบเกษตรปลอด สาร (ศูนย์การเรียนรู้การ ปรับปรุงคุณภาพดิน และการอนุรักษ์ดิน)	ระบบเศรษฐกิจ ชุมชน (กลุ่มสมุนไพรทราย แก้ว)	ระบบเกษตรปลอด สาร (ฐานเรียนรู้ปุ๋ย อินทรีย์อัดเม็ดบ้าน เนินทราย)		เข้าบ้านพักโฮมสเตย์
วันที่ ๓	ลงทะเบียน กิจกรรมนันทนาการ	ระบบเรียนรู้เพื่อชุมชน (ศูนย์ถ่ายทอดภูมิปัญญา ไทยตำบลวังหลุม)	ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมและ พลังงานทดแทน (ศูนย์การเรียนรู้และ พลังงานทดแทน)	ระบบเศรษฐกิจชุมชน (กลุ่มแม่บ้านละมุนละมัย)		ระบบเกษตรปลอดสาร (ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยมูล ไส้เดือนดิน)	ระบบวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ชมรมแพทย์แผน ไทย)	ระบบเรียนรู้เพื่อ ชุมชน (ศูนย์การเรียนรู้วิถี ชุมชนสมุนไพร ทรายแก้ว)	ระบบเรียนรู้เพื่อ ชุมชน (ศูนย์การเรียนรู้ ปราชญ์เศรษฐกิจ พอเพียง)		เข้าบ้านพักโฮมสเตย์
วันที่ ๔	ลงทะเบียน กิจกรรมนันทนาการ	ระบบการดูแลสุขภาพ (กองทุนหลักประกัน สุขภาพ)	ระบบเศรษฐกิจชุมชน (กลุ่มน้ำยาล้างจาน หมู่ ๒)	ระบบระบบสวัสดิการ และการเงินชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ ผลิตบ้านเขารวก)		ระบบเกษตรปลอดสาร (ศูนย์การเรียนรู้เกษตรกร ต้นแบบเพื่อการพึ่งพา ตนเอง)	ระบบวัฒนธรรม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น (แหล่งท่องเที่ยววัด พระพุทธบาทเขา รวก)	กิจกรรม “อาสาทำดี”	กิจกรรมส่งท้าย “จากกาย ผাগใจ สายสัมพันธ์” -เข้าบ้านพักโฮมส เตย์		
วันที่ ๕	ลงทะเบียน กิจกรรมนันทนาการ	สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ด้วยกระบวนการวางแผน		ร่วมกันกำหนดทิศทาง ขับเคลื่อนงานตำบล สุขภาวะ และพิธีปิด		เดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ					